

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Jodi Picoult
LEAVING TIME

Copyright © 2014 by Jodi Picoult

This translation is published by arrangement with Ballantine Books,
an imprint of Random House, a division of Random House LLC.

Translation Copyright © 2015 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-01501-0

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

DŽODI PIKO

DUHOVI
PROŠLOSTI

Prevela Zvezdana Šelmić

 izdavaštvo
vulkan

Beograd, 2015.

*Za Džoun Kolison
Pravu prijateljicu, spremnu da hoda s vama stotinama
kilometara, po kiši, snegu, ledu i mrazu.*

PROLOG

DŽENA

Nekada su ljudi verovali da postoji groblje slonova – mesto na koje stari i bolesni slonovi odlaze da umru. Odvoje se od krda i lutaju prašnjavim predelima, kao divovi u grčkoj mitologiji, o kojima smo čitali u sedmom razredu. Prema legendi, to mesto nalazi se negde u Saudijskoj Arabiji; predstavlja izvor natprirodnih sila; tamo je skrivena knjiga vradžbina koje bi mogle doneti mir u svetu.

Istraživači koji su pošli u potragu za grobljem slonova nedeljama bi pratili slona na samrti, a onda bi shvatili da su išli ukруг. Neki odvažni putnici potpuno su nestali. Neki se nisu sećali šta su videli, a ni jedan jedini istraživač koji bi tvrdio da je našao groblje slonova nije nikad više uspeo da ga nađe.

Evo zašto: groblje slonova je mit.

Tačno je da su istraživači našli grupe slonova koji su uginuli na istom mestu, mnogi i u kratkom roku. Moja mama Alis rekla bi da postoji potpuno logičan razlog za takve masovne grobnice: grupa slonova uginula je u isto vreme zbog nestašice hrane ili vode, ili su ih pobili lovci na slonovaču. Čak je moguće i da jaki afrički vetrovi nagomilaju kosti na jednom mestu. *Džena*, rekla bi mi, *za sve što vidiš uvek postoji objašnjenje*.

Postoji mnoštvo informacija o slonovima i smrti koje nisu bajke nego hladna, konkretna nauka. Moja mama bi i to mogla da mi kaže. Sele bismo, rame uz rame, ispod ogromnog hrasta gde je slonica Maura volela da se skloni u senku, i gledale je kako surlom sakuplja žirove i baca ih uvis. Moja mama ocenjivala bi svako bacanje kao na olimpijadi. 8,5... 7,9. *Au! Savršeno, desetka*.

Možda bih je slušala. Ali možda bih prosto sklopila oči. Možda bih pokušala da zapamtim miris spreja protiv insekata na majčinoj koži, ili način na koji mi je odsutno uplitala kosu, vezavši pletenicu vlatima zelene trave.

Možda bih sve vreme želela da zaista postoji groblje slonova, ali ne samo za slonove – jer onda bih mogla da je pronađem.

ALIS

Kad mi je bilo devet godina – pre nego što sam odrasla i postala naučnik – mislila sam da znam sve, ili sam bar želela da znam sve, a po mom mišljenju, u tome nije bilo nikakve razlike. Takođe, bila sam opsednuta životinjama. Znala sam da se grupa tigrova zove čopor. Znala sam da su delfini mesožderi. Znala sam da žirafe imaju četiri želuca i da su mišići u nogama skakavaca hiljadu puta snažniji od ljudskog mišića iste težine. Znala sam da polarni medvedi imaju crnu kožu ispod belog krzna i da meduze nemaju mozak. Sve to znala sam iz Tajm-lajfovih mesečnih kartica sa činjenicama o životinjama, koje sam dobila kao rođendanski poklon od svog nazoviočuha; on se odselio pre godinu dana i sad je živeo u San Francisku sa svojim najboljim drugom Frenkom, kojeg je moja mama, kad misli da je ne čujem, zvala „druga žena“.

Svakog meseca poštom su stizale nove kartice, a onda, u oktobru 1977. godine, stigla je najbolja od svih: kartica o slonovima. Ne mogu vam reći zašto su mi oni bili omiljene životinje. Možda zbog moje sobe, sa zelenim čupavim tepihom i tapetama punim malih nacrtanih slonova koji su igrali po zidovima. Možda zbog činjenice da je prvi film koji sam ikada gledala, maltene kao beba, bio *Dambo*. Možda zato što je svilena postava mamine bunde, koju je nasledila od svoje majke, bila načinjena od indijskog sarija i na njoj su bile šare u obliku slonova.

S te Tajm-lajfove kartice naučila sam osnovne činjenice o slonovima. Oni su najveće kopnene životinje na svetu, ponekad su teški i više od šest tona. Jedu sto trideset do sto osamdeset kilograma hrane svakog dana. Imaju najdužu trudnoću od svih kopnenih sisara – dvadeset dva meseca. Žive u krdima koja predvodi ženka, često najstarija u grupi. Ona odlučuje o tome kuda će krdo ići svakog dana, kada će se odmarati, gde će jesti i gde će

piti. Mladunčad podižu i štite sve ženke u krdu, i putuju zajedno, ali, kada mužjak napuni oko trinaest godina, odvojiće se – ponekad će lutati sam, a ponekad će se udružiti s drugim mužjacima u muško krdo.

Međutim, to su bile činjenice koje su svi znali. Ja sam postala prosto opsednuta i krenula sam da tragam dalje, pokušavajući da saznam sve što mogu u školskoj biblioteci, od nastavnika i iz knjiga. Zato sam vam mogla reći da slonovi mogu dobiti opekotine od sunca, i zato se posipaju zemljom i valjaju u blatu. Njihov najbliži živi srodnik jeste planinski pećinar, mala krznata životinja koja liči na zamorca. Znala sam da, baš kao što ljudska beba sisa palac da bi se smirila, slonče ponekad sisa surlu. Znala sam da je 1916. godine u gradiću Ervinu, u Tenesiju, slonici Meri suđeno zbog ubistva i osuđena je na smrt vešanjem.

Gledano unazad, sigurna sam da je mojoj majci dojadilo da sluša o slonovima. Možda me je zato jedne subote probudila pre svitanja i rekla mi da idemo u avanturu. U delu Konektikata gde smo mi živеле, nije bilo zooloških vrtova, ali u Springfieldu, u Masačusetsu, postojao je *Forest park zoo* i imali su pravu, živu slonovicu – i mi smo pošle da je vidimo.

Naravno, bila sam oduševljena. Satima sam zasipala mamu šalama o slonovima:

Kako slon silazi s drveta? Sedne na list i čeka jesen.

Zašto slonovi ne voze bicikl? Nemaju palac za zvonce.

Zašto slon ima okrugla stopala? Da lakše skače s lokvanja na lokvanj.

Zašto slon ima mali rep? Da se lakše okrene u telefonskoj govornici.

Kada smo stigle u zoološki vrt, trčala sam stazama sve dok se nisam našla tačno ispred slonice Morganete.

Koja uopšte nije izgledala onako kako sam očekivala.

Ovo nije bila veličanstvena životinja prikazana na Tajm-lajfovoj kartici ili u knjigama koje sam proučavala. Kao prvo, bila je prikovana lancem za ogromnu betonsku kocku na sredini kaveza, tako da nije mogla napraviti više od nekoliko koraka u bilo kom pravcu. Zadnje noge bile su joj ranjave od tih okova. Nije imala jedno oko, a drugim nije htela da me pogleda. Ja sam bila samo još jedna osoba koja je došla da pilji u nju, ovde u njenom zatvoru.

Mama je, takođe, bila zaprepašćena njenim stanjem. Zaustavila je čuvara zoo-vrta, koji je rekao da je Morganeta nekada učestvovala u gradskim paradama i znala je razne veštine, na primer, takmičila se u nadvlačenju konopca s dečicom iz obližnje škole, ali je u starosti postala nepredvidiva i agresivna. Ako bi posetioci prišli preblizu kavezu, zamahivala je na njih surlom. Jednom čuvaru tako je slomila ruku.

Džodi Piko

Bila sam na ivici suza.

Mama me je odvela nazad do kola i četiri sata vozile smo se kući, iako smo u zoološkom vrtu bile jedva deset minuta.

„Zar ne možemo nekako da joj pomognemo?“, upitala sam.

Tako sam, sa devet godina, postala pobornik slonova. Posle posete biblioteci sela sam za naš kuhinjski sto i napisala pismo gradonačelniku Springfielda, u Masačusetsu, moleći ga da omogući Morganeti više prostora i više slobode.

Gradonačelnik mi je odgovorio na pismo. I ne samo to: svoj odgovor poslao je *Boston gloubu*, koji ga je objavio, a onda nas je pozvao njihov novinar – hteo je da napiše reportažu o devetogodišnjoj devojčici koja je ubedila gradonačelnika da prebaci Morganetu u mnogo veći prostor za bizone u zoološkom vrtu. Dobila sam posebnu nagradu za savesnog građanina, uručena mi je pred čitavom školom. Pozvali su me da ponovo dođem u zoološki vrt, na svečano otvaranje, da s gradonačelnikom presečem crvenu vrpcu. Zaspili su me mnoštvom bliceva koji su sevali kada se iza nas pojavila Morganeta. Ovog puta pogledala me je zdravim okom. A ja sam znala, prosto sam znala, da je i dalje nesrećna. Sve što joj se desilo – lanci i okovi, kavez i batine, možda čak i sećanje na trenutak kad je odvedena iz Afrike – sve to i dalje je bilo s njom i u nekadašnjem prostoru za bizone, i širilo se po svem tom novom dodatnom prostoru.

Gradonačelnik Dimauro i dalje je pokušavao da omogući Morganeti bolji život. Kada im je 1979. godine uginuo polarni medved, zoološki vrt je zatvoren, a Morganeta je preseljena u zoološki vrt u Los Anđelesu. Tamo je dobila mnogo veći prostor. Imala je bazen, igračke i dvojicu starijih slonova.

Da sam tada znala ovo što danas znam, mogla sam reći gradonačelniku da smeštanje slona u blizinu drugih slonova ne mora značiti da će se sprijateljiti. Slonovi imaju jednako različit karakter i ličnost kao i ljudi, i baš kao što ne biste pretpostavili da će dvoje slučajno odabranih ljudi postati bliski prijatelji, ne treba zamišljati ni da će se dva slona sprijateljiti prosto zato što su slonovi. Morganeta je nastavila da pada u sve dublju depresiju, gubila je na težini i stanje joj se pogoršavalo. Oko godinu dana po dolasku u Los Anđeles nađena je mrtva na dnu bazena.

Pouka ove priče glasi da ponekad možete pokušati da učinite nešto dobro na ovom svetu, ali to je i dalje isto kao da pokušavate zaustaviti talas pomoću sita.

Pouka ove priče glasi da, ma koliko pokušavali, ma koliko mi to želeli... neke priče, prosto, nemaju srećan kraj.

PRVI DEO

Kako da objasnim moju herojsku učtivost? Čini mi se da je moje telo nekako naduvao neki nevaljali dečak.

Nekad sam bio veličine sokola, veličine lava, nekada nisam bio slon kao što sad vidim da sam.

Koža mi visi, a gazda me grdi zbog zabrljane tačke. Vežbao sam cele noći u mom šatoru, pa sam

bio pomalo sanjiv. Ljudi me povezuju s tugom i često s mudrošću. Randal Džarel poredio me je

s Volasom Stivensom, američkim pesnikom. Vidim to u nezgrapnim tercetima, ali meni se čini

da sam više nalik na Eliota, Evropljanina, čoveka od kulture i ukusa. Svako tako ceremonijalan

pretrpeće slom. Ne volim spektakularne eksperimente s ravnotežom i hodanje po žici sa čunjevima.

Mi slonovi oličenje smo skromnosti, kao kad krećemo na melanholično putovanje umiranja.

Da li ste znali da su slonove učili da surlom ispisuju kićena grčka slova?

Umoreni patnjom, ležimo na širokim leđima, bacajući travu ka nebu – kao zabavu, a ne molitvu.

Nije skromnost to što vidite na našem dugom poslednjem putu: to je otezanje. Mojem teškom telu bolno je da legne.

Den Čejson, *Slon*

DŽENA

Kad je reč o sećanju, ja sam pravi stručnjak. Jeste da mi je samo trinaest godina, ali proučavala sam to onako kako druga deca mojih godina gutaju modne časopise. Postoji tip sećanja koja imate o svetu oko sebe, na primer, kad znate da su ringle vrele i da se zimi ne nose sandale, jer ćete dobiti promrzline. Onda je tu ono što vam javljaju čula – da ćete od gledanja u sunce zaškiljiti i da crvi nisu baš ukusni za jelo. Zatim su tu datumi kojih se sećate sa časova istorije, pa možete da ih izrecitujete na ispitu jer su važni (ili su mi bar tako rekli) u opštoj šemi vasiona. A tu su i lični detalji koje pamтите, nalik na šiljke na grafikonu sopstvenog života, koji nisu važni nikome osim vama. Prošle godine u školi nastavnica biologije dozvolila mi je da sprovedem nezavisno istraživanje pamćenja. Većina nastavnika pušta me da radim nezavisna istraživanja, jer znaju da mi je dosadno na časovima i, iskreno, mislim da ih pomalo plaši što znam više od njih, a ne žele to da priznaju.

Moje prvo sećanje nekako je belo po ivicama, kao fotografija snimljena uz prejak blic. Moja mama drži šećernu vunu u kornetu. Prinosi prst usnama – *Ovo je naša tajna* – a onda otkida komadić. Kad ga prinese mojim usnama, šećer se rastopi. Obavijam jezik oko njenog prsta i sisam. *Iswidi*, kaže ona. *Slatko*. To nije moja bočica; to nije ukus koji poznajem, ali fini je. Onda se ona saginje i ljubi me u čelo. *Uswidi*, kaže. *Slatka moja*.

Sigurno mi nije bilo više od devet meseci.

To je stvarno čudesno, jer većina dece ima sačuvano prvo sećanje iz vremena kad im je bilo između dve i pet godina. To ne znači da bebe pate od amnezije – one imaju sećanja mnogo pre nego što nauče da govore, ali, začudo, kada progovore, više ne mogu da im pristupe. Možda se događaja sa šećernom vunom sećam zato što je moja mama govorila jezikom kosa, koji nije naš jezik, ali ga je naučila dok je radila doktorat u Južnoj Africi. Ili

Džodi Piko

je moj mozak prizvao ovo nasumično sećanje kao neku vrstu nadoknade – zato što ne mogu da se setim onoga što bih očajnički želela: detalja iz noći kada je moja mama nestala.

Mama je bila naučnik i neko vreme proučavala je i pamćenje. To je bio deo njenog rada o posttraumatskom stresu i slonovima. Znaite onu staru izreku da slonovi nikada ne zaboravljaju? E pa to je činjenica. Mogla bih da vam pokažem sve majčine podatke, ako želite dokaz. Znam ih maltene napamet, bez šale. Njeni zvanični, objavljeni rezultati glase da je pamćenje povezano sa snažnim emocijama i da su negativni trenuci nalik na pisanje debelim markerom po zidu mozga. Međutim, postoji tanka linija između negativnog i traumatičnog trenutka. Negativni trenuci se pamte. Traumatični se zaboravljaju, ili se toliko izobliče da postanu neprepoznatljivi, ili se pretvore u veliko, mutno, belo ništa koje mi se pojavi u glavi kad god pokušam da se prisetim te noći.

Evo šta znam:

1. Bile su mi tri godine.
2. Moja mama nađena je na teritoriji utočišta, bez svesti, otprilike kilometar i po južno od leša. Tako piše u policijskim izveštajima. Preneta je u bolnicu.
3. U policijskim izveštajima ja nisam pomenuta. Kasnije me je baka odvela svojoj kući, jer je moj otac očajnički pokušavao da se snađe s mrtvom čuvaricom slonova i suprugom u dubokoj nesvesti.
4. Negde pre svitanja moja mama se osvestila i nestala iz bolnice, a da niko od osoblja to nije primetio.
5. Nikada je više nisam videla.

Ponekad zamišljam moj život kao dva železnička vagona sastavljena u trenutku maminog nestanka – ali, kad pokušam da vidim kako su to povezani, dođe do truckanja na pruzi od kojeg mi se glava cimne unazad. Znam da sam nekada bila riđokosa devojčica koja je neumorno jurcala naokolo dok je moja mama pravila beskonačne beleške o slonovima. Sada sam devojčica suviše ozbiljna za svoje godine i suviše pametna da bi to na dobro izašlo. Ipak, ma koliko impresivna bila s naučnom statistikom, užasno sam nesposobna kada je reč o činjenicama iz stvarnog života, na primer, da je *Vanelo* veb-sajt, a ne neki novi bend. Ako je osmi razred mikrokosmos društvene hijerarhije za ljudska bića u adolescenciji (a mojoj majci svakako je bio takav), onda se deklamovanje imena pedeset slonovskih grupa

u Tuli Bloku u Bocvani ne može meriti s prepoznavanjem svih članova grupe *One Direction*.

Nije da se u školi ne uklapam zato što sam jedina bez majke. Ima dosta dece bez nekog od roditelja, ili dece koja neće da govore o njima, ili dece čiji roditelji sada žive u novom braku, s novom decom. Ipak, u školi nekako nemam prijatelje. Tokom ručka sedim za stolom na samom kraju, jedući ono što mi je baka spakovala, dok popularne devojke – koje, verujte mi na reč, nazivaju sebe Ledenicama – časkaju o tome kako će porasti i raditi za OPI i smišljati imena boje laka za nokte prema čuvenim filmovima: *Muškarci više vole plavuše* ili *Bordo purpura*. Nekoliko puta pokušala sam da se ubacim u razgovor, ali, kad to uradim, obično me pogledaju kao da su nanjušile nešto grozno, naberu one prčaste nosiće i nastave da pričaju kao da me nema. Ne mogu reći da sam očajna zbog toga što me ignorišu. Pre će biti da imam pametnija posla.

Sećanja na druge elemente majčinog nestanka jednako su mi rasuta. Mogu da vam pričam o novoj sobi koju sam dobila u bakinoj kući, s krevetom za veliku decu – mojim prvim. Na noćnom stočiću stajala je korpica, zbog nečeg puna ružičastih paketića veštačkog zasladivača, mada nigde nije bilo aparata za kafu. Svake noći, čak i pre nego što sam naučila da brojim, zavirila bih unutra da vidim jesu li svi na broju. Još to radim.

Mogu da vam pričam o posetama ocu, u početku. Hodnici u *Hartvik hausu* zaudarali su na amonijak i mokraću, i čak i kad bi me baka nagovorila da pričam s njim, pa bih se popela na krevet, drhteći od pomisli da sam toliko blizu nekoga koga znam, a zapravo ga uopšte ne poznajem – on nije ništa govorio i nije se micao. Mogu vam opisati kako su mu tekle suze kao da je to sasvim prirodna i prihvaćena pojava, isto kao što se hladna konzerva gaziranog pića orosi po toplom danu.

Sećam se košmara koje sam imala – to i nisu bili baš pravi košmari, nego sam se budila iz dubokog sna zbog Maurinog glasnog trubljenja. Čak i pošto bi baka dotrčala u moju sobu i objasnila mi da stara slonica sada živi stotinama kilometara daleko, u novom utočištu u Tenesiju, imala sam nekakvo uporno osećanje da Maura pokušava nešto da mi kaže, i kad bih znala njen jezik onako dobro kao mama, razumela bih je.

Sve što mi je ostalo od mame jesu njena istraživanja. Neumorno čitam njene dnevnikе, jer znam da će se jednog dana reći ispremeštati po stranici i uputiti me ka njoj. Ona me je naučila, čak i odsutna, da valjana nauka počinje od hipoteze, a to je, zapravo, predosećaj kome je nadenuto otmenije

ime. A moj predosećaj je ovakav: ona me nikada ne bi ostavila, bar ne svojom voljom.

To ću i dokazati, makar mi bilo poslednje.

Kad se probudim, Gerti mi leži preko stopala, kao veliki pseći ćilim. Trza se, trči za nečim što samo ona može videti u snu.

Znam kakvo je to osećanje.

Pokušavam da ustanem iz kreveta a da je ne probudim, ali ona skače i laje na zatvorena vrata moje sobe.

„Mir“, kažem ja, zavladeći prste u gusto krzno na njenom vratu. Ona mi lizne obraz, ali se nimalo ne smiruje. Oči su joj uperene u ta vrata kao da vidi šta je s druge strane.

S obzirom na ono što sam planirala za danas, to je prilično ironično.

Gerti skače s kreveta i tako energično maše repom, da udara njime o zid. Otvaram vrata i puštam je da strči u prizemlje, gde će je baka pustiti napolje i nahraniti, i početi da sprema doručak za mene.

Gerti je stigla u bakinu kuću godinu dana posle mene. Pre toga živela je u utočištu i bila je najbolja drugarica sa slonicom po imenu Sira. Provodila je svaki dan kraj Sire; kad se Gerti razbolela, Sira je stajala nad njom i čuvala je, i blago je milovala surlom po stomaku. To nije bila prva priča o prijateljstvu slona i psa, ali postala je legendarna, opisivana u knjigama za decu i o njoj je izveštavala televizija. Jedan čuveni fotograf čak je napravio kalendar sa slikama neobičnih životinjskih prijateljstava, u kome je Gerti bila „lice za jul“. Kada je utočište zatvoreno i Sira prebačena na neko drugo mesto, Gerti je ostala isto tako napuštena kao ja. Mesecima niko nije znao šta je bilo s njom. A onda, jednog dana, mojoj baki je neko zvonio na vrata, a kad ih je otvorila, tamo je bio čovek iz službe za zaštitu životinja i pitao je da li poznaje ovog psa, koji je nađen u našem kraju. Još je imala ogrlicu na kojoj je bilo izvezeno njeno ime. Bila je mršava i puna buva, ali odmah mi je liznula lice. Baka je pustila Gerti da ostane, verovatno zato što je mislila da će mi pomoći da se priviknem.

Sad ću morati da budem iskrena – zapravo, nije uspelo. Oduvek sam bila samotnjak i nikad se nisam osećala kao da mi je ovde mesto. Ja sam kao neka od onih žena koje opsesivno čitaju Džejn Ostin i još se nadaju da će im se na vratima pojaviti gospodin Darsi. Ili neko iz udruženja koja ponovo izvode bitke iz građanskog rata, pa će se streljati pogledima na bojnopolju prošaranom terenima za bejzbol i klupama za šetače. Ja sam

princeza u kuli od slonovače, samo što sam je ja sama sazidala, a svaka cigla načinjena je od istorije.

Imala sam *jednu* drugaricu u školi, jednom, koja me je donekle razumela. Čitam Klark bila je jedina osoba kojoj sam ikada pričala o mami i o tome kako ću je naći. Čitam je živela s tetkom, jer joj je mama bila narkoman i u zatvoru; oca nikad nije upoznala. „To je plemenito“, rekla mi je. „To što želiš da vidiš svoju mamu.“ Kada sam je pitala kako to misli, ispričala mi je da ju je tetka jednom odvela u zatvor u kome je njena mama izdržavala kaznu; da je obukla suknju s karnerima i one cipele koje izgledaju kao crna ogledalca. Međutim, mama joj je bila siva i beživotna, s mrtvim očima i zubima trulim od meta, a Čitam je rekla da, iako je mama rekla kako bi volela da može da je zagrlji, ni zbog čega u životu nije bila toliko srećna kao zbog plastične pregrade u kabini za posete. Više nikad nije otišla tamo.

Čitam mi je bila korisna u mnogo čemu – odvela me je da kupimo moj prvi grudnjak, jer moja baka nije ni pomislila na potrebu pokrivanja mog skoro nepostojećeg poprsja, a (kako reče Čitam) niko stariji od deset godina ko mora da se presvlači u školskoj svlačionici, ne sme da nema taj deo garderobe. Na časovima engleskog dodavala mi je cedulje sa ovlašnim karikaturama u stilu čiča Gliše, predstavljajući našu nastavicu, koja je koristila suviše kreme za potamnjanje i mirisala na mačke. Držala me je podruku dok smo išle hodnikom, a svako ko proučava divlje životinje reći će vam da je, kada je reč o opstanku u neprijateljskom okruženju, čopor od dvoje neuporedivo bezbedniji nego čopor od jednog člana.

Jednog jutra Čitam nije došla u školu. Kada sam joj telefonirala, niko se nije javio. Odvezla sam se biciklom do njene kuće i ugledala znak „na prodaju“. Nisam mogla poverovati da je otišla bez reči, pogotovo što je znala da me upravo to najviše izbezumljuje u vezi s nestankom moje mame, ali posle nedelju dana, i posle dve nedelje, postajalo mi je sve teže i teže da nalazim opravdanja za nju. Kad sam počela da preskačem domaće zadatke i padam na testovima, što uopšte nije ličilo na mene, poslali su me školskom psihologu. Gospođica Šugarman imala je otprilike hiljadu godina i u kancelariji je držala krpene lutkice, verovatno da deca koja su suviše traumatizovana da bi izgovorila reč *vagina* mogu napraviti lutkarsku predstavu o tome gde ih je ko dodirivao. U svakom slučaju, smatrala sam da gospođica Šugarman nema šanse da mi pomogne u bilo čemu, a pogotovo kad je reč o raskinutom prijateljstvu. Kad me je pitala šta mislim da se desilo sa Čatom, rekla sam da pretpostavljam da je silom odvedena. Da sam ja prosto ostavljena.

Ne bi bilo prvi put.

Džodi Piko

Gospođica Šugarman nije me više pozivala u svoju kancelariju i, ako su me u školi i dosad smatrali čudnom, sad sam bila proglašena za totalnu lujku.

I baka se čudila Čataminom nestanku. „A nije ti ništa rekla?“, pitala je za večerom. „Ne postupa se tako prema drugarici.“ Nisam znala kako da joj objasnim da sam sve vreme, dok mi je Čatam bila drugarica, nekako očekivala ovo. Kad vas neko jednom napusti, očekujete da će se to dešavati i ubuduće. Na kraju prestanete da se zbližavate s ljudima da vam ne bi postali važni, jer onda nećete ni primetiti kada nestanu iz vašeg sveta. Znala sam da to zvuči vrlo depresivno za nekoga ko ima trinaest godina, ali bilo je mnogo bolje nego prihvatiti da ste zajednički imenilac zapravo vi.

Možda nisam u stanju da promenim budućnost, ali svakako ću učiniti sve što mogu da razjasnim svoju prošlost.

Zato imam jutarnji ritual. Neki ljudi piju kafu i čitaju novine; drugi proveravaju Fejsbuk; treći peglaju kosu ili rade sto trbušnjaka. Ja se obučem i onda sednem za kompjuter. Provodim dosta vremena na internetu, uglavnom na www.namus.gov, što je zvanični sajt Ministarstva pravde za nestale i neidentifikovane osobe. Začas proverim bazu podataka o neidentifikovanim osobama, kako bih se uverila da nijedan mrtvozornik nije uneo neke nove podatke o ženskoj NN osobi. Onda proveravam bazu podataka za nepotvrđena lica, gledajući eventualne nove dodatke spisku osoba koje su umrle bez srodnika. Na kraju prelazim u bazu podataka za nestale osobe i tu idem pravo na odrednicu o mojoj mami.

Status: nestala

Lično ime: Alis

Drugo ime: Kingston

Prezime: Metkalf

Nadimak: nema

Poslednji put viđena: 16. jula 2004, 23.45

Starost u trenutku nestanka: 36

Sadašnja starost: 46

Rasa: bela

Pol: ženski

Visina: 165 cm

Težina: 57 kg

Grad: Bun

Savezna država: NH